

Blaaspijnsyndroom

Er is bij u het blaaspijnsyndroom vastgesteld. Het blaaspijnsyndroom wordt ook wel interstitiële cystitis genoemd. In deze folder informeren wij u over wat het blaaspijnsyndroom is, wat de klachten en oorzaken zijn, welke onderzoeken plaatsvinden en welke behandelingen er mogelijk zijn. Alleen de uroloog kan beoordelen welke onderzoeken en welke behandelingen voor u van belang zijn.

Wat is het blaaspijnsyndroom

Het blaaspijnsyndroom is een chronische, goedaardige aandoening van de urineblaas, die niet door bacteriën wordt veroorzaakt. Het lijkt op een 'gewone' blaasontsteking, maar antibiotica helpen niet.

Het is een blaasziekte die overwegend bij vrouwen voorkomt (90%). Bij mannen met het blaaspijnsyndroom (10%) wordt regelmatig de verkeerde diagnose niet-bacteriële prostatitis (prostaat ontsteking) of prostatodynie (pijn in de prostaat) gesteld. Het blaaspijnsyndroom wordt ook bij kinderen gevonden.

Klachten bij het blaaspijnsyndroom

Soms komen de klachten spontaan zonder herkenbare aanleiding. Soms beginnen ze na een operatie, vooral na een operatie aan de baarmoeder of een andere gynaecologische ingreep of na een ernstige bacteriële infectie van de blaas.

De typische klachten zijn pijn, aandrang en vaak plassen:

- Pijn in de blaas die erger wordt als de blaas voller is. Het plassen verlicht de pijn en geeft een opgelucht gevoel.
- Pijn in de onderbuik, soms trekt de pijn naar rug, liezen of flank.
- Bij vrouwen een (stekende) pijn in de vagina.
- Bij mannen pijn in de penis, testikels (bijbal), scrotum (balzak) en het perineum (bilnaad).
- Pijn in de plasbuis (urethra).
- Steeds een pijnlijk gevoel van aandrang;
- Vaak kleine beetjes plassen, ook 's nachts.
- Het spontaan verergeren en afnemen van de klachten;
- Bij vrouwen een toename van de klachten net voor de menstruatie, tijdens eisprong (ovulatie), menopauze of als ze anticonceptiepillen slikken.
- Bij mannen en bij vrouwen kan vrijen pijnlijk zijn.
- Sociaal isolement door de aandrang om steeds te moeten plassen.

Oorzaken blaaspijnsyndroom

De oorzaak van het blaaspijnsyndroom is tot op heden nog niet bekend. Het zou kunnen komen door een ontstekingsreactie van de blaaswand door beschadiging van het blaasslijmvlies, een allergie, een operatie, radiotherapie, een virus of een storing in het afweersysteem. Het kan zelfs door zaken uit onze omgeving komen, zoals bepaalde voedingsmiddelen.

Het is belangrijk om te weten dat het blaaspijnsyndroom niet wordt veroorzaakt door stress, maar stress, lichamenlijk of emotioneel, kan de klachten wel verergeren.

Onderzoek

Het stellen van de diagnose blaaspijnsyndroom is vaak moeilijk en is een kwestie van het uitsluiten van andere aandoeningen. Welke onderzoeken kan de uroloog doen om tot de diagnose blaaspijnsyndroom te komen?

Als eerste zal de uroloog een uitgebreide anamnese (vraaggesprek) voeren om uw klachten duidelijk in beeld te krijgen. Ook zullen er een paar algemene onderzoeken plaatsvinden, zoals bloedprikken, urineonderzoek en een echo van de blaas en nieren.

Aangezien het blaaspijnsyndroom een aandoening is van de binnenwand van de blaas (het slijmvlies van de blaas), bekijkt de uroloog de blaas van binnen. Via de plasbuis wordt een dunne buis in de blaas gebracht. Dit heet een cystoscopie.

Soms worden stukjes weefsel van de binnenkant van de blaas (biopten) verwijderd en deze microscopisch onderzocht om andere aandoeningen uit te sluiten. Het nemen van biopten wordt onder plaatselijke verdoving of onder narcose gedaan.

Met een urodynamisch onderzoek kan de uroloog een goed beeld krijgen van de blaasfunctie. Bij een urodynamisch onderzoek wordt een dunne katheter in de blaas gebracht om de blaas te vullen en om de druk die de blaas opbouwt te meten. Ook wordt er een katheter via de anus in de endeldarm gebracht om de druk in de buikholte te meten.

De uroloog bespreekt met u welke onderzoeken nodig zijn.

Voor meer informatie over deze onderzoeken kunt u terecht bij de verpleegkundige op de polikliniek urologie.

Behandeling

Omdat de oorzaak van het blaaspijnsyndroom onbekend is, richt de behandeling zich op de blaas zelf. Het doel van de behandeling is de klachten dragelijk te maken en te houden. De behandeling bestaat uit één of meer tabletten, diverse blaasspoelingen of in het geval dit onvoldoende werkt een operatie. Helaas is er geen medicijn dat voor alle patiënten effectief is.

Een blaasspoeling is een behandeling waarbij de medicijnen rechtstreeks in de blaas in contact komen met het blaasslijmvlies.

Bij een blaasspoeling wordt via de plasbuis met een slangetje (katheter) de blaas leeggemaakt. Daarna wordt de blaas gevuld met de spoelvloeistof (medicijn). Dit is ongeveer 50 cc. Het slangetje wordt verwijderd. U probeert de vloeistof ongeveer een uurtje op te houden om goed zijn werk te kunnen doen. Daarom is het van belang dat u voor en tijdens de spoeling niet drinkt.

Het is belangrijk dat de vloeistof in contact komt met de hele binnenkant van de blaas. Dit kan door tijdens de periode dat de vloeistof in de blaas zit iedere 15 minuten te draaien. Van uw linkerkzij, naar de buik, naar de rechterzij en op uw rug. De volgorde waarin u draait doet er niet toe.

Tijdens de eerste blaasspoeling blijft u in het ziekenhuis. Bij de daaropvolgende blaasspoelingen mag u na het toedienen van de vloeistof naar huis. Er zijn meerdere medicijnen die gebruikt worden voor blaasspoelingen, zoals Gepan, Oxybutinine of Cystistat. De uroloog geeft aan welke blaasspoeling en hoeveel spoelingen u krijgt.

Voordelen van blaasspoeling

Het werkzame middel komt meteen op de juiste plaats. Zo kan een hogere dosering medicijnen worden gegeven, waardoor het beter werkt.

Doordat er weinig vloeistof vanuit de blaaswand wordt opgenomen in de bloedbaan blijven de bijwerkingen zeer beperkt.

Een nadeel van blaasspoeling

Het inbrengen van het slangetje in de blaas kan een urineweginfectie veroorzaken. Om een urineweginfectie tegen te gaan, is het belangrijk voldoende te drinken na de blaasspoeling.

Bijwerkingen

Soms kunnen uw klachten de eerste dagen na de blaasspoeling erger worden, om daarna weer af te nemen.

U kunt een branderig gevoel in uw plasbuis hebben en wat bloedverlies. Als u voldoende drinkt, zullen deze klachten snel verdwijnen.

Als deze klachten na enkele dagen niet overgaan, neemt u dan contact op met de verpleegkundige van de polikliniek urologie. U kunt deze bereiken tussen 08.00 en 17.00 uur. Telefoonnummer: (0475) 38 22 41.

Na de behandeling

De uroloog kijkt na een aantal blaasspoelingen weer in de blaas om te zien of er verbetering is. Dit gebeurt via een cystoscopie.

Het blaaspijnsyndroom kan zorgen voor een langzaam verschrompelen van de blaas, waardoor de capaciteit van de blaas steeds minder wordt. De klachten nemen weer toe, met name de plasaandrang en de pijn. Als in een later stadium een fibrotische schrompelblaas (= littekenblaas) is ontstaan, blijft als enige behandeling een blaasoperatie over met of zonder een urostoma.

Wat kunt u zelf doen?

Leer uw eigen lichaam kennen. Probeer uit te vinden wat de klachten verergert en waarmee het juist beter gaat.

Dieet. Wat u eet kan een rol spelen in de klachten, maar dat hoeft niet. Sommige patiënten vinden verlichting door citrusvruchten te vermijden. Ook van koffie, alcohol, chocolade en gekruid eten wordt gezegd dat deze de klachten kunnen verergeren. Het beste kunt u dit voor uzelf vaststellen door een periode van 3 weken iets niet te gebruiken. Noteer hoe vaak u in 24 uur naar de wc bent geweest en hoeveel pijnstillers u heeft geslikt. Laat vervolgens bijvoorbeeld de koffie een aantal weken staan, noteer nogmaals en vergelijk.

Kou heeft vaak een slechte invloed op de klachten. Daar staat tegenover dat warmte vaak een goede invloed op de klachten heeft. Probeer daarom warme kleding te dragen en warm ondergoed. Een warm tot heel warm zitbad gedurende 20 tot 30 minuten geeft vaak verlichting van de pijn.

Soms is **seksuele gemeenschap** niet meer mogelijk doordat de plasbuis en de blaas te pijnlijk zijn. Natuurlijk zijn vrijen en seks meer dan alleen geslachtsgemeenschap. Maar toch. Daarom is erover praten met de partner en samen naar andere oplossingen zoeken heel belangrijk. Een langdurig zitbad van tevoren, evt. samen met een pijnstiller, kan vaak helpen.

Stress heeft een slechte invloed. Stress vermijden is makkelijker gezegd dan gedaan. De chronische pijn op zich is al een oorzaak van stress. Daarom is afleiding, een hobby of een sport, heel belangrijk. Soms kunnen yoga oefeningen helpen.

Patiëntenvereniging

De Interstitiële Cystitis Patiëntenvereniging (ICP) heeft als doel de belangen van IC/BPS-patiënten te behartigen, onder andere door meer bekendheid te geven aan deze zeldzame ziekte.

Secretariaat ICP
Postbus 91
4000 AB TIEL

Tel.: (030) 656 96 32
E-mail: info@icpatienten.nl
Website: www.icpatienten.nl

Tenslotte

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, stel deze dan gerust aan de verpleegkundige van de afdeling urologie, bereikbaar via telefoonnummer: (0475) 38 22 41.

Laurentius Ziekenhuis
Mgr. Driessenstraat 6
(hoofdingang bereikbaar via de Oranjelaan)
6043 CV Roermond
www.lzr.nl

Patiëntencommunicatie Laurentius Ziekenhuis
34278910 - Urologie - maart 2021